

· Η απάντησις τοῦ ήρωικοῦ Νικήτα:

— «'Εμπρός!.. κινυπάτε! φωτιά!.. κι' ἂς φωνάζουν διτι θέλουν»! *

ΣΕΡΒΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Η ΘΕΜΕΛΙΩΣΙΣ ΤΗΣ ΣΚΟΔΡΑΣ *

¶ βασιληᾶς ὁ Βουκασίν,
ὁ Γοϊκος κι' ὁ Οὐγγιέσσας,
τὰ δύο του τάδερφια,
τὸ κάστρο θεμελιώρανε
στὴν ὅχθη τοῦ Βοϊάρνα.
Τοῦ κάκου μάστοροι τραροὶ
δουλεύναν τρία χρόνια.

διλημερὸς τὸ χτιζανε,
μὰ τοῦ Βοϊάρρα ἡ βῖλα
τὴν νύχτα τοὺς τὸ γκρέμιζε,
ἡ τρομερὴ Νεράιδα.
Σὰν ἥρθε ἡ τέταρτη χρονιά,
μία φωνὴ ἀκούστηκε
στοῦ ποταμοῦ τὰ βύθη:

* 'Απὸ τὰς χαριτωμένας γελοιογραφίας τοῦ ἐν Κων/λει νεαροῦ ἑραστήχου κ. Γ. Γκειβέλη. 'Η Διεύθυνσις τοῦ «'Ημερολογίου» φρονεῖ διτι ότι θὰ ήτο παράλεψις νὰ μὴ παραθέσῃ μερικὰ ἀπὸ τὰ ἐκφραστικώτατα σκίτσα του μὲ τὸ σπινθηρίζον πνεῦμα των καὶ τὴν ἔντονον παραστατικότητα.

** ΣΗΜ.—Τὸ ἄσμα τοῦτο, ἐν τῶν ωραιοτέρων τῆς σερβικῆς ἀλλὰ καὶ τῆς διεθνοῦς λαϊκῆς Μούσης, ἀνάγεται εἰς τὴν περὶ θεμελιώσεως τῶν φρουρίων τῆς Σκόδρας παράδοσιν (1356—1363) συμβολίζουσαν τὴν ἰδέαν, διτι ἡ περιμάχητος πρωτεύουσα ἀλλοτε τοῦ Μαυροβουνίου, τῆς ἀρχαίας Ζέτας, ἐνός τῶν δύο σερβικῶν κρατῶν, ἐξηγοράσθη δι' ἀδροῦ αἷματος καὶ μόνων μεγάλων. 'Αποδίδεται δὲ εἰς τὸν Βουκασίν, ἵνα τῶν Σέρβων 'Ηγεθυσιῶν μεγάλων. 'Αποδίδεται δὲ εἰς τὸν Βουκασίν, ἵνα τῶν Σέρβων 'Ηγεθυσιῶν μεγάλων, ὡς γνωστὸν δὲ Σέρβοι εἰσὶ καὶ οἱ Μαυροβουνίοι.

— Τοῦ κάκου, Βασιλῆ, σκορπῆς
τὸ βιός σου· ἂν θὲς τοῦ κάστρου
νὰ χτίσῃς στέρια θέμελα,
χτίσε βαθεὶὰ ἀντάμα
μιὰ ἀπ' τῆς τρεῖς βασιλισσες,
τὴ πρώτη ποῦ θὰ πάγ
φαι γιὰ τοὺς ἀργάτες».
Τ' ἀκούει καὶ κοάζει ὁ βασιλῆς
τ' ἄλλα του δυὸς ἀδέρφια,
γιὰ νὰ τοὺς πῇ τὸ μυστικὸ
τὴ διαταγὴ τῆς βίλας:
— Ἐλάτε, ὅρκο ν' ἀμώσωμε,
κι' ὁ θεὸς ἀς τὸν ἀκούση,
τὸ μυστικὸ τὸ πρόσταγμα
νὰ μὴν τὸ μαρτυρήσῃ
κανεὶς μας στὴ γυναικα του,
καὶ σ' δποια εἰνε γραφτό της
γιὰ νὰ καθῆ, ἀς πάγ.
Τὸν ὅρκο ἀμώσανε κ' οἱ τρεῖς.
Κ' ἡ νύχτα σὰν ἐπλάκωσε,
καθένας τους ἐμπῆκε
στὸ κάτασπρο παλάτι του
κοντὰ στὴν ἐδική του.
Μὰ πρῶτα-πρῶτα ὁ βασιλῆς
τὸν ὅρκο του πατάει
καὶ λέει τῆς γυναικας του:
— Κύττα, πρωὶ μὴν κατεβῆς
καθόλου στὸ ποτάμι,
καὶ νὰ μὴν πᾶς, ἀγάπη μου,
φαι γιὰ τοὺς μαστόρους,
γιατί, ἀλλοίμονό σου!
Θὲ νὰ σὲ χτίσουν ζωντανὴ
στὰ θέμελα τοῦ κάστρου.
Τὴν ἵδια δείχνει ἀπιστιὰ
κι' ὁ ἄλλος ὁ Οὐγλίεσσας
καὶ στὴν ἀγαπημένη του
τὰ ἵδια λόγια κραίνει.

Καὶ μοναχὰ ὁ πλιὸ μικρὸς
ὁ Γοϊκος ὁ λεβέντης
τὸν ὅρκο του ἐκράτησε
πιστὰ καὶ τιμημένα.
Καὶ σὰν γλυκόφεξε ἡ αὐγή,
τὰ τρία ἀδέρφια ἀντάμα
ξεκίνησαν νὰ πᾶν' μαζὶ —
πᾶνε καὶ παραστέκουνται
στὸ χτίσιμο τοῦ κάστρου.
Ἐβγῆκε ἡ βασιλισσα
τοῦ Βουκασίν τὸ ταῖοι
κι' ἀπλώνει, ἀπὸ μακριά,
στὸ πράσινο χορτάρι
τ' ἄσπρο πανί ποῦ ἔπλυνε
στὰ κρούσταλλα τῆς βρύσης.
Ἐβγῆκε καὶ τοῦ Οὐγλίεσσα
καμαρωτὴ ἡ γυναικα,
καὶ παίρνοντας λίγο νερὸ
ἀπὸ τὴ κρύα βρύση,
ξαραγγοῦζει γελαστὴ
παράμερα στὴς δούλαις.
Καὶ μοναχὰ τοῦ Γοϊκον
ἡ ὠμορφη γυναικα
κάθεται ξένοιαστη κοντὰ
στὴν κούνια τοῦ μικροῦ της.
Σὰν ἥρθε ἡ ὥρα τοῦ φαγιοῦ,
τοῦ Γοϊκον ἡ μάντα
κράζει τῆς δούλας νὰ τὸ πᾶν
μαζὶ της στοὺς μαστόρους.
— Κάτσε τῆς λέει ἡ βασιλισσα,
καλή μου μάντα, κάτσε·
μὴν κάνης κόπο, πάω ἐγώ,
μόν' κούνα τὸ παιδί μου
ως νὰ ξαραγγούσω δῶ...
τῆς λέει καὶ παίρνει ξένοιαστη
τὴν ἄκρη τοῦ Βοϊάννα.
Τὴν ἀγναντεύει ὁ Γοϊκος

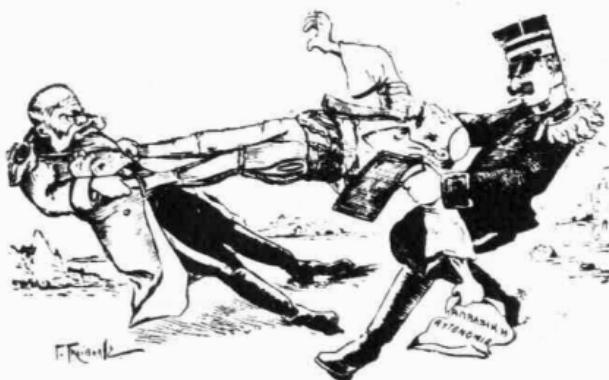
καὶ ἡ καρδιά του λυώνει,
στὴν ἀγκαλιά της δίχνεται
καὶ τὴ φιλεῖ καὶ κλαίει.

— Χάθηκες, γυναικοῦλα μου
καὶ ἀκοιβή μου ἀγάπη...
ποιός θὰ κουνήσῃ τὸ παιδί
καὶ ποιός θὰ τὸ βρυξάξῃ;
Ἡ ἀμοιδη ἡ γυναικα του
τὰ λόγια του δὲ νοιώθει,
καὶ οὕτε θέλει δ Βουκασίν
ῳρμήγειες νὰ τῆς δώσουν,
μὰ στοὺς μαστόρους βιαστικὰ
τὴν παραδίνει, ἀλλοί της!
Οἱ ἀργάτες πέτρες κουβαλοῦν
καὶ ξύλα νὰ τὴν χτίσουν,
καὶ τότες μόρο ἔννοιωσε

ἡ δύστυχη ἡ μάντα
ποιά μοῖρα τὴν ἀκαρτερεῖ
ποιά τύχη τὴν παντέχει.
Μιὰ χάρι τότες τοὺς ζητεῖ,
ν' ἀφίσουνε μιὰ τρύπα
ἐκεῖ κοντά στὸ στήθος της,
γιὰ νὰ μπορῇ νὰ δίνῃ
τὸ γάλα της στὸ δοφανό,
στὸ ἀκοιβὸ παιδί της.

Τὴν χτίσαν, τὴν καρφώσανε,
καὶ μιὰ σωστὴ βδομάδα
τὸ γάλα της τὸ ἔσταζε
στὸ στόμα τοῦ μικροῦ της.
Καὶ ὑστερα ἡ φωτίσα της
ἔσβυστηκε γιὰ πάντα....

·Απὸ τὴν ἀλβανικὴν κωμῳδίαν

·Απελπιστικαὶ προσπάθειαι πρὸς αὗξησιν τοῦ
ἀλβανικοῦ.... νεοπλάσματος)